

ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓՐԵ.

10 ՓՐԵ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐ ԱՄԵՐՏԻՔԱՆ

Դ. ՏԱՐԻ 1290

ՃԵՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ 29

ՌԻՐԱԹ 10 ՕԴՈՍՏՈՍ 1873

Ն. Տ. ՕԴՈՍՏՈՍ 22

ԹԻԻ 1012

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Կը լսենք թէ Ս. Պատրիարքին և Բաղ. Ժողովոյն հրաժարման պատճառները քննելու համար կազմուած ցանձնաժողովը խնդրեր է Ր. Գ. Ս. Ժողովոյ դիւանէն, որ Ժողովոյն նիստը գալ շաբթուան մնայ, որպէս զի կարենայ իւր տեղեկագիրը պատրաստել:

Ս. Պատրիարքը իւր հրաժարագրի բացատրութեան գրոյն մէջ՝ Ազգային Ժողովոյն իր 63 նիստին մէջ ինչ գործեր տեսած ըլլալը թուելով հանդերձ մեծ ցաւ կը յայտնէ գլխաւորաբար Սահմանադրութեան վերաքննութիւնն այս քան նիստերուն մէջ աւարտած չըլլալուն վերայ, սակայն ճշմարտութիւն մը կայ զոր յիշել կը մնանայ Ս. Պատրիարքը:

Ազգային Լիգէն Ժողովը Սահմանադրութեան այն մասերը՝ որք ազգային Լիգէն Ժողովոյն ձեռքն ու ոտքը կապած էին՝ ՎԵՐԱՔՆՆԵԾ՝ գործադրութեան դրաւ և տակաւին պիտի վերաքննէ ու գործադրէ գործնական փորձառութեամբ այս ամեն մասերը, որոնց արդեւոր տակաւին այսօր տեսնուած չէ:

Սահմանադրութեան կամ սահմանադրականութեան միակ ներկայացուցիչը Ազգային Ժողովն է. երբ ասոր ձեռքն ու ոտքը կապուած չէ, և երբ այս Ժողովը կայ, կը մնայ ու կը գործէ, ուրեմն այս Ժողովը ընդհանուրին շահերը միշտ կարող է պաշտպանել, հետեւաբար ինչ հարկ յուսահատ ու ձանձրացեալ հրաժարելու, ինչ հարկ Սահմանադրութեան վերաքննութեան աւարտումն ածապարելու:

Դուք կըսէք, Սրբազան, թէ այս ազգ տակաւին չատ ժամանակ կուզէ Սահմանադրութիւնը օտարելու և ընտելանալու, ուրեմն ինչո՞ւ կ'աճապարէք վերաքննել. ինչո՞ւ չէք թողուր՝ որ փորձառութեամբ ուսնինք ազգին հետ մեզ պէտք եղած սահմանադրական ճշմարտութիւնները և հիմնէնք այնպիսի չէնք մը՝ որ անդրդուելի ըլլայ:

Սակայն երթալորենք թէ՛ աճապարեցինք և ազգին փառասկար բան մը ըրինք, չըկարենալով գալիքը նախատեսել. գիտէք ինչ կըլլայ հետեւանքը:

— Կորս օրն անգամ մը վերաքննութիւն, Կորս օրն անգամ մը Սահմանադրութեան դադարում, Կորս անգամ մը պետական հարուած և յետոյ լքումն և յուսահատութիւնն ազգովին, հետեւաբար ազգայնութեան մահ. ահա այս է ձեզ աճապարանաց հետեւանքը, եթէ երեսփոխանութիւնը միանայ ձեզ հետ ու այդ խորխորատը ինչայ:

Ուրեմն մի՛ ահ քաշէք թէ՛ երեսփոխանական Ժողովը վերաքննութիւնը չ'աւարտեց, այլ ուրախացէք յանձնուոր երկարաձգեց և եթէ ձեռքերնուդ կուգայ՝ աւելի երկարաձգել տուէք, բայց միշտ մասնակի վերաքննութիւններն պատե՛հ պարագային փորձառութեամբ ընել և գործադրել տալով, որպէս զի Բ. Դանէն անգամ մ'ալ չը լսենք մեզ անպատուութիւն բերող այն խօսքը թէ՛ ձեր շինած Սահմանադրութիւնը քառակուսի է և չ'աւարտուած:

Ս. Պատրիարքը թողովը երեսփոխանական Ժողովը՝ կուգայ Կրօնական և Քաղաքական Ժողովոյ, Տեսուչ խորհրդոյ և Հոգաբարձութեանց չորս տարուան գործերը թուելու և կրտէ, առնեց ամենուն ալ տեսած գործերը ամենամեծ մասամբ անհատական ու մասնաւոր են:

Սակայն հոս չորս տարին չլացուցիչ թուանշան մ'է:

Նախ սա դիտենք թէ՛ որ և է նոր Պատրիարք Հայոց մէջ երբ Պատրիարքական գահը կը բարձրանայ՝ իր չորս բոլորտիքը աւերակ կը գտնէ, վասն զի Պատրիարք մը չէ տեսնուած որ իւր յաջորդին փառաւոր գահ մը թողու, այլ այդ գահուն ամեն չուքն ու հաստատութիւնը մինչև որ լաւ մը չը խորտակէ և այդ աթոռին ալ գինքը կրելու անկարող ըլլալուն չը համազօրի անկից վար չ'իջնէր:

Դուք ալ Սրբազան՝ այսպէս դատաք ձեր Պատրիարքական գահը, այն է աւերակ և հազիւ զձեզ կարենալ տանելու կարող:

Տարի մը պէտք եղաւ ձեր նախորդին յարուցած փոթորիկը հանգարտեցնելու և աւերեալ գահերիդ վերաշինելու որ զձեզ կարենայ իւր վրայ պահել: Ուրեմն մնաց 3 տարի:

Ասոր 2 տարին դուք Պատրիարքարանի մէջ միայն երկու Ժողով ունէիք:

ձեզմէ ընտրեալ, մին քաղաքական Ժողովն և միւսը Տեսուչական խորհուրդն:

Թէ և ունէիք Տեսուչական, Դաւառական և Ուսումնական խորհուրդներ, բայց ասոնց ամենքն ալ դուք ընտրած ըլլալով հանդերձ անուանական էին: հետեւաբար հաշիւ 6 ամիս պաշտօն վարեցին ու ցրուեցան և դուք զանոնք չը վերակազմեցիք, հապա տարի ու կէսի չափ միջոց՝ մինակ Բաղ. Ժողովով ու Տեսուչական խորհրդով շատացաք, (Դատաստանականին խօսքը չենք բնեւր), ոչ Կրօնական Ժողով ուղեցիք, ոչ Վանական խորհուրդ ուղեցիք, ոչ Կտակաց Հոգաբարձու ուղեցիք, ոչ Ուսումնական խորհուրդ ուղեցիք, ոչ Երմանական ուղեցիք, վերջապէս բան մը չ'ուղեցիք, և բան մ'ալ չըրիք, մինչգեռ ընտրական իրաւունքը ձեռքերիդ ըլլալով՝ շատ բան կրնայիք ընել որ չը լիք և կամ շատ բան կրնայիք սկսել որ չ'սկսայք:

Ուրեմն մնաց մէկ տարի: Եթէ իրածնայ ազգեցութիւնը կտրեւ չ'աճար հաղարաւոր դարձուած քերէզ, Կրօնական Ժողովին գոյութիւնը ընչեւ համար միլիոնաւոր մաքառումներէդ, և քաղաքական Ժողովը քու տղատ կամօքք ընտրել տալու համար իրաւոր ապառնալիքներէդ յետոյ, վերջապէս Կրօնական և Բաղ. Ժողովներն ընտրուեցան:

Եւ ահա ասկից կսկսի Սահմանադրութեան հիմունքը շինելու վայրկեանը:

Եւ սակայն այս վայրկեանէն կսկսի նաեւ ձեր և այս Ժողովոյ մէջ տեղի ունեցած անհամաձայնութեան թուականը:

Գանք ուրեմն քու համարած 13 դըլուխ գլխաւոր և անհրաժեշտ պիտոյից շարքը քննելու:

Ա. Ազգային վարչութիւնը կեդրոնական և հանրային գրութեան վերածել և Կ. Պօլսոյ համար առանձին տեղական վարչութիւն մը կազմել:

Անկից վերացական առաջարկութիւն մ'է, որ կը պարունակէ խել մը անկարելիութիւններ և անպատեհութիւններ, կամ լաւ ևս է ըսել՝ ոչ թէ 13 առաջարկութիւնն իդ, այլ զայս թէ միայն Ազգային խորհրդարանին ներկայացնէիք, ոչ մէկ երկու, երեք և չորս տարուան մէջ՝ այլ 30 տարուան վիճարանութեամբ:

հազիւ կրնայիք ընդունել կամ մերժել տալ: Թող թէ առաջին, երկրորդ և երրորդ ընթերցման արժանացնելու համար որչափ արիւն քրտինք պիտի թափէիք արդեօք:

Ուրեմն ձեր այս առաջարկութեան վրայէն առ այժմ դրած ստիպողականութիւնն ի՞նչ ետ առէք, վասն զի ասանկ ծանր և հետեւելից առաջարկութիւնն երբ անանկ աճապարանօք և ոչ մէկ երկրի մէջ կրնայ ընդունուիլ, եթէ մինչև իսկ առաջարկուող վեհապետ մը ըլլայ:

Բ Ազգային պաշտօնէութեան՝ բարեխնամ կառավարութեան հետ ունեցած յարաբերութիւնն օգտակար դրութեան և աւելի օրինաւորութեան վերածել:

Շիտակը մեք ասկէ բան մը չը կրցինք հասկնալ, բայց միայն սա թէ՛ Ս. Պատրիարքը ինքը՝ որ ազգին ու տէրութեան մէջ այդ յարաբերութեանց միջնորդն է՝ չունի եղբր այդ յարաբերութիւնը օրինաւոր և օգտակար դիրքի մէջ պահելու հանձարը:

Մեք չորս դար է Պատրիարքներ ունինք միջնորդ Հայոց ազգին առ Բ. Դուռն, չորս դար է որ՝ վեհապետ մը ունինք, որոյ պաշտօնէից միջնորդութեամբ ազգութիւնն իր պահէնք ու պահեր ենք, ուրեմն հպատակ աղղ մը Միապետ վեհապետի մը միշտ փոփոխական պաշտօնէից հետ, ժամանակին գտնուած պաշտօնէին անձնական հանգամանքէն օգուտ քաղելով՝ և տէրութեան բնդունած սկզբանց և օրինաց հետեւելով՝ քաղաքավարաբար և քաղաքագիտաբար վարուելէն ուրիշ ի՞նչ կրնայ բնել: Ո՞ր խելացին է այն՝ որ պիտի ելլէ այս մասին օրէնք խմբագրէ, ո՞ր տեսնուած է քաղաքագիտական օրէնք, և զո՞վ պիտի հպատակեցնենք օրէնքիդ, Բ. Դուռն՝ որ իբրև տէրութիւն մը միշտ իւր քաղաքականութիւնը երկրին շահոյցը համաձայն փոփոխելու պարտաւոր է և դու ալ միշտ անոր հետեւելու կամ սպասողական դիրք մը բռնելու տրամադիր:

Ուրեմն ձեր այս առաջարկութեանը առաջարկութիւն անունն իսկ տալ չար ժէր:

(Մնացածը վաղը)

Յար տիւ Պոսփորի երեքշաբթի առաւ Թերթին մէջ հետեւեալ տողերը կը տեսնուի:

Հայոց(1) պատրիարքին ուրբաթ

(1) կը ցաւիմք, որ նորէն այս անգամ ալ Յար տիւ Պոսփորի խմբագրութեանը կրկնելով յիշեցնելու կը հարկադրուիմք թէ, զմեզ Հայ հասարակութիւնն օտար լեզուա ներկայացնելու համար «Կրէկորիէն» այն է Գրիգորիէն անունը՝ ՀԱՅ բառին վրայ բարդելու աւելորդ աշխատութիւն մը ըլլալէն դատմեր Հայ հասարակութեանս համար ալ յանգէտս գործածուած նախատական բառ մը կը նկատուի այդ, մինչդեռ մեր ազգային յատուկ անունը տալու համար Հայ կամ Արմէնիէն բառը միայն գոր-

աւուր խօսած աստեղծութիւնը այլ ընդ այլոյ կը մեկնեն հայ թերթերը, որոնցմէ ամենէն տրամաբանականը՝ Օրազրի բրած ղխողութիւնը կ'երևի մեզ:

Սոյն թերթը կը հարցնէ թէ ինչո՞ւ այդ եկեղեցականը խել մը խնդրներ կը դիդէ առաջ առնոց և ո՞չ մէկն ալ գէթ լուծմանը փոյթ տանելու:

Ինչէն է որ իւր գրութեանը մէջ յուղած խնդրոց գոնէ մէկը իւր ունեցած հեղինակութեամբը վճռելէ ու լուծելէ խորշեր է: Ահա անպատիւ Արքեպիսկոպոսը, իբրև արթուն հովիւաւելի լաւ բրած չէ՞ր ըլլար որ իւր ոչխորները պահպանելու յարմար դատած միջոցները ցոյց տար այն հազարաւոր վաճաղի և արգելքներուն դէմ, զորս միմիայն յիշատակելով ու յառաջ բերելով կը շատանայ:

Բաւական չէ՞ որ եկեղեցական պաշտօնեայ մը, մանաւանդ թէ երբ իւր հաւատացելոց մեծ մասէն այնպիսի համակրութիւն մը կը վայելէ նա, որոյ վերջին օրերս ստէպ առ ինքն ցոյց տրուած ապացոյցները չեն կրնար վրիպիլ իւր աչքէն, այսպիսի պաշտօնեայ մը կ'ըսեմք, թէ՛ աշխարհական և թէ՛ եկեղեցական իրաց ընթացքին մէջ չորիք և փաստ գտնուած ըլլալը յայտնելով պէտքէ՛ բաւականանալ, այլ պարտաւոր է նաև զանոնք ի բաց բառնալու ջանալ:

Արդ փոխանակ իւր հաւատացելոցը հոգւոյն և մտքին մէջ խորատեսած վերքերուն դարման տանելու, Հայոց Պատրիարքը կը շատանայ միայն զանոնք թուելով, և յետոյ թիկունքը դարձնելով կ'առնէ կը քալէ:

Նոր հրապարակ ելած դպիր մը, Օրադրոյ «Շահին գալուստը թիդանօթի հարաձգելով ողջունուեցու» խօսքը՝ մացը ախորժելի չը գալով, դայն սխալ կը գտնէ, թիդանօթի պայթիւններով ըսել պէտք է եղբր ըսելով, վասն զի թիդանօթի հարաձգը՝ դիմացի նաւուն խորտակուիլը կ'ենթադրէ եղբր:

Աս ո՞րչափ ալ գրագէտներ ունեցանք գլուխիս, տէր Աստուած, և կօշկնուն ալ վեր ելնելու յանդերձող զրագէտներ, որք իրենց գրական թղու կութիւնը չը նկատելով, մէկ մէկ փշուշ կը կարծեն ինքզինքին:

Ինչո՞ւ արդեօք ժամանակին չեն սովորած ատոնք թէ թիդանօթի մը այլ է հարաձգը և այլ է պայթիւնը թէ հարաձգը՝ նետելու կամ արձակելու, իսկ պայթիւնը՝ ճաթելու գործողութիւնը կը նշանակէ, թէ պայթիւնը ունեւերու և այլ այս տեսակ ցիր և ցան ըլլալու յատուկ նիւթոց համար մինակ կը գործածուի, թէ թիդանօթը պայթելու ըլլայ նէ՛ այլ ևս անգործածելի և անպիտան անօթ մը կը դառնայ, թէ

ծածելով՝ ինքնին բաւական է ուղղուած դաղափարը նշանակելու, և այն առանց չիփթութեան:

Դիտողութիւն խմբագրական

իրենց ուղած բանը հասկցնելու համար գոռո՛ւ և որպո՛ւս բառերը պէտք են գործածուիլ, զոր մենք ալ քիչ մը վարը գործածած ենք, որոց ամենը մէկէն հարաձգ բառին մէջ կը բովանդակին, թէ նաև մը կամ բերդ մը խորտակելու կամ փնտաւելու նպատակաւ արձակուած թիդանօթներուն ունեւերութիւն կամ ունեւերութիւն կ'ըսեն, և թէ այս այլ և այլ տարբեր դաղափարներն իրարմէ զանազանն իրենց որոշողութեան ու հմտութեան կարողութենէն շատ վեր է:

Ինչո՞ւ, կ'ըսեմք, ատոնք չը սովորեցան ժամանակին այս ամենը, արդեօք իրենք ալ իրենց այս բաները ուսանելու անդին ժամանակին՝ զայս չարախօսելու և վատահամբաւելու ամենամեծ զբաղմանցը զոհելով կորուսին:

Օրադիր ասկից առաջ մինակ մէկ անձի մը հայերէն սովորեցնելու աշխատութեանը յանձնառու եղաւ, հիմայ կը տեսնէ որ սովորելու հետամուտներն ու կարօտութիւն ունեցողներն հեռոյհեռ բազմանալու վրայ են:

Ողորմելի դպրութիւն:

Տէր:

Վարժարանիս տարեկան հարցաքննութիւնները աւարտած ըլլալով, Պարգևաբաշխութեան Հանդէսը պիտի կատարուի յառաջիկայ կիրակիէ օր Օգոստոս 12 սկսեալ ի ժամ 6, թաղիս Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյն մէջ, կը խնդրենք, Տէր, որ բարեհաճիք Ձեր և Ձեր ազնիւ ընտանեաց ներկայութեամբ զատուել յիշեալ Հանդէսը:

Խառգիւղ Հոգաբարձութիւն
10 Օգոստոս 1872 Ս. Ն. Վարժարանի

ՀԱՅԱԳՐԱՆՈՒՐԲ

ՊԱՂՂԻԱ

Բարիկ 20 օգոստ.

Դատաւարական Ժողովոց քուէարկութիւններէն 50 պահպանողական նախագահ ընտրուեցան, որոց 23 ը ձախակողման, 12ն ալ ձախակողման կեդրոնին կը պատկանին:

Ժուրնալ տէ Տէպա լրագիրը՝ հանրապետական կուսակցութեան կը բաժնուի:

Բարիկ 19 օգոստ.

Ձրոյց մը կայ թէ Օտիֆրէ-Բառքիէի դուքսը վիէննա սլիտի մեկնի, երթալ հոն Շաքարի կոմսին և Բարիկու կոմսին իրաւախօսութիւնը ամրապնդելու, և քաղաքական խնդրոց մասին ալ միաբանութիւն մը յառաջ բերելու:

Կը հաւաստեն թէ սպանիական շուրերը գտնուող գաղղիական և անգղիական նաւատորմիկները հրաման ըստացեր են ֆարլոսեանց դէմ շարժելու, Պիլպայօյի մէջ ատոնց գործած աւերին ու փնտաւելու պատճառաւ:

ԱՒՍՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Վիէննա 19 օգոստոս

Պորսային մէջ անգործութիւն կը

տրեք, և արժեթուղթերն ալ անկեալ վիճակի մը մէջ են. սակայն գոցուելու ատեն բարւոքում մը տեղի ունեցաւ:

Պօստիացի պատգամաւորութեան ցուրտ ընդունելութիւն մ'եղաւ: Ներկայացուցած գանգաւորներն, որոց համար եկած էին, անտեղի դատուեցան:

Երէկ 23 հոգի քօլէրայի զոհ գացին: Վիէննա 20 օգոստոս.

Ֆրանկսկոս-Յօվսէի կայսրը հոս վերադարձաւ Օլիվ թագուհին և Սաքսոնիայի իշխանն ընդունելու համար:

Երէկ քօլէրայի 38 դէպք պատահեցաւ:

ՏԱՆԻՄԱՐԲԱ

Ֆրէտէրիքսպօրկ(ի Զէլանտա) 19 օգոստոս.

Երէկ երեկոյ պալատին մէջ կոչուեց մը տրուեցաւ ի պատիւ գերմանական գահաժառանգ իշխանին. թագաւորը բարեմաղթութեան առաջին բաժակ մը առաջարկեց գահաժառանգ իշխանին կենացը, որն որ ի պատասխանի ինքն ալ Տանիմարքայի արքայական ընտանեաց կենացը և իրենց երկու արքունեաց մէջ վերահաստատեալ բարեկամութեանը համար վախճարձ բաժակ մը առաջարկեց:

Թագաւորը փղի կարգին մեծ ժապաւենի պատուանշանը ընծայեց գահաժառանգ իշխանին:

ԱՆԴՂԻԱ

Լոնտրա 19 օգոստոս

Էտիմպուրիի դքսին ընդ Մարիամ մեծ դքսուհւոյն ամուսնութիւնը Ս. Բէթէրսպուրկ յունվար ամսոյ մէջ պիտի կատարուի:

ՍՊԱՆԻԱ

Մատրիտ 20 օգոստոս

Քարլոսեանք Տօն Ալֆօնսի և Սալուստիոսի հրամանատարութեան տակ Կէրկայի մօտ կառավարութեան զօրքերը զարկին:

ՀԵՆՂԱՆԵՏԻԱ

Ճինէվրա 19 օգոստոս.

Պրուսիական զուգօրին կաթնասնէի իշխան:

ՀԵՆՂԱՆԵՏԻԱ

Աթէնք 19 օգոստոս

Սահմանագլխէն հասած լուրերը կը ծանուցանեն թէ անմանօթ հրոսակի մը վերաբերող չորս աւաղակներ Տաճիկ և Հելլէն զօրաց խումբէ մը սպաննուեր են:

ՆԵՐՔԻՆ

Պարսից վեհ. Շահը երէկ կէս օրին Պօլսոյ կողմն անցնելով, նշանաւոր մը կիթնէրն ու հոյակապ շինուածներն այցելել: յետոյ Պարսից դեսպանատունը երթալով իւր դաղթական ժողովրդեան պատգամաւորութիւնն իւր ներկայու-

թեանը ընդունեց: Երեկոյն ալ Տօլմա Պահէէի կայսերական պալատը կոչուեց մը տրուեցաւ ի պատիւ Շահին, որ ներկայ էին Շահին մեծ Եպարքոսն և իւր բարձրաստիճան ուղեկիցներն, ինչպէս նաև Սուլթանին Մեծ Եպարքոսն և պաշտօնեայքը:

— Երեքշաբթի օր Ստրազամ Միրզա Հիւսէյին խան, Մեղդոն խան և Պօլսոյ Պարսից դեսպան Միրզա Մուհսին խան Ռուսաց դեսպանատունը գնացին իկնթիւն վարպետին այցելութիւն մը տալու:

— Տպարագ կան Տեսչութեան կողմանէ պաշտօնապէս մեղ կը ծանուցուի թէ Հայրենիք լրագիրը, ասկէ յետոյ եղած ազդարարութեան մը հակառակ, իւր 160րդ թիւոյն մէջ կրօնականաց դէմ դարձեալ խել մը յարձակողական ու նախատական գրութիւն մը հրատարակած ըլլալով, ազդարարութիւն մը շրջուեր է իրեն:

— Նմանապէս Տպարագ կան տեսչութենէն մեղ հաղորդուած պաշտօնական տեղեկութիւն մը կը ծանուցանէ թէ՝ ժամանակէ մ'ի վեր հելլենական սահմանադրութեանը հուղիւհարութիւն ընող և Մարաթիի ճանրուն վրայ անգղիացի ճանրորդները սպաննող տաղական խմբէն գտնուող Գորա-Խանի անուն հաշակաւոր աւաղակապետը ուրիշ չորս յոյն աւաղակաց հետ հելլենական սահմանագլխոց վրայ Օսմանեան իշխանութեանց կողմանէ այս անգամ բռնուած ըլլալին Բ. Դրան հեռագրերէ Սելանիկի կուսակալութիւնը:

— Պարսից Ստրազամ Միրզա Հիւսէյին խան երկուշաբթի երեկոյ Մեծ Եպարքոս Մէհմէտ Բի շտի բաշայի Ստանեայի տպարանքը երթալով, զն. Բարձրութիւնը հոն չը գտնելուն իւր այցելատունը կը թողու և Նորէն Պէյ-Լիւպէի պալատը կը դառնայ:

— Պալէան Սարգիս պէյին հիմնադիր նախագահութեամբ հաստատուած հասարակաց շինութեանց Օսմանեան Ը կերութեան որոշմամբ վսեմ. Սարգիս պէյ Պ. Սթօնէր ճարտարագէտին աջակցութեամբ, Մեծ կղզիէն մինչև Հէյպէի կղզին առկախեալ կամուրջ մը շինելու համար հարկ եղած տեղային զինութեանց սկսելու կը պատրաստուի:

Մեծ կղզին ալ արդէն Զարիֆի ամարանոցին շուրջը և 1/2 հազարամետրի երկայնութեամբ կառուի ճանրայ մը բանալու սկսում է:

— Տեղական իշխանութիւնը կրկին անգամ կը պատուիրէ նաւավարաց որ Վոսթօրի և կամբլի ներսի ծովերը նաւակներուն և մակոյկներուն առադաստ բանալը արգիլեալ ըլլալով, անաստողը նշանակեալ պատժոյն պիտի հնթարկի:

— Հագայիդ կը պատմէ թէ երեքշաբթի օր եօթը կին, հետեւին ալ

երեք տղայ ունենալով, Աղապ-Գարուի նաւամատոյցէն նաւակ մը կրնատին ճիւղալի անցնելու համար: Հաղիւ նաւակը ծովեղբէն կը բաժնուի, յանկարծ կիները տեսնելով որ նաւակին շուրջ առնելու վրայ է, կ'սկսին օգնութիւն պօռալ և այս միջոցին նաւակը շրջելով մէջիներն ալ ծովը կը թափին: Բարեբաղդաբար Մահմուտիէ նաւուն մարդոցմէն ամանք օգնութեան հասնիլ փութալով ասոնց, զամենքն աղատելու կը յաջողին, միայն կնոջ մէկը թեթեւ վէրք մը կ'առնու, ծովէն քաշելու համար մակոյկէն երկնցուցած քանձան մարմննոյն հանդիպելով և մահն միջ միտուելով:

— Պատերազմական գործոց պաշտօնատան արտաքին թղթակցութեան դիւանին անդամներէն Սրթին Էֆէնտի խանտանեան թօքհանէի վերատեսչութեան առաջին թարգման անուանեցաւ:

— Ոստիկանութեան Տեսչութիւնը Տաճիկ կանանց խաները և վաճառատուները մտնելով և կամ խանութներուն առջևը նստելն արգիլեալ ըլլալը նորէն պաշտօնապէս ազդարարելուն առթիւ, այս անգամ արդարացի տընթերնութիւն մ'ալ կ'ընէ, ծանուցանելով թէ այս արգելքին դէմ գտնուող կանայք խստիւ պիտի պատժուին, մինչդեռ ասկէ յետոյ արգելքին դէմ վարուող կանանց տեղ խանութ պաններն կը պատժուէին:

ԱԶԴ

Պ. Բօնսթանթինիտի և Ընկ. կայսերական կառավարութեան թողտուութեան հրաման ստանալով, գործնական փորձեր պիտի ընեն հրդեհ մարելու համար իրենց Շիճուիճիճի(Էքսթէնթիթօր) անուանեալ և քիմիական տեսակ մը հեղուկ պարունակող ջրհաններուն և ասկէց դատ ալ ահագին զօրութեամբ ուրիշ մէկ քիմիական մեծ ջրհանի մը ոյժը հասարակութեան ցոյց տալու համար:

Այս բանին համար յատկապէս շինուած փայտակերտ շէնքի մը մէջ բէթթօլ կաղ և այլ հրկիզիչ ու դիւրավառ նիւթեր դրուելով, զայն յետոյ կրակի պիտի դրուի այդ ջրհաններուն զօրութեամբ յիշեալ շէնքին բոցերը մարելու:

Այս փորձը տեղի պիտի ունենայ Գատթէօյ Մէօհիւրտար ըսուած տեղը վաղուան օրը օգոստոս 10/22 այս գիշեր ժամը 2ին ըստ Տաճիկաց:

Ասոր նման ուրիշ փորձեր ալ տեղի պիտի ունենան ուրիշ տեղեր, զորս ատենին կը ծանուցանենք դարձեալ:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Լիվրբուլ 19 օգոստոս
 Բաժնակ Միտլ. Օրլէան . . . 9 1/8
 . . . լաճօլէրա . . . 6
 Այսօրեայ վաճառք հակ. . . 8000
 Ընթացք հրապարակին դանդաղ

Լոնտրա 19 օգոստոս
 Ափրոն 24
 Մօհէր 34 36
 Հոլանտայի շաքար 31 1/4
 Մհտաք 24
 Ճէհրի 6 5 7
 Դրամագեղչ 0/0 3 3/8

Նիս-Եօրք 19 օգոստոս
 Բէթրօլ կաղ 16

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Բարիզ 20 օգոստոս
 Գաղչ. Արժ. 3 0/0 57. 92 1/2
 Իտալ. . . 5 0/0 61. 95
 Օսմ. 52. 15
 . . . Փոխ. 1869ի 325.
 Գանձատուն 91. 95

ԸՆԹԱՑԻ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Ղալաթիա 9/21 օգոստոս
 Ընդհ. Պարտ. Արժ. բաց . . 57. 20
 մինչ 'ի ժամ 8 . . . 57. 21
 բարձր գին . . . 57. 24 1/2
 ցած . . . 57. 12 1/2
 Սօսիէթէ Ժէնէրալ Լ. Ս. 11. 9
 Գանձատուն 1872ի անկտ. . 86 1/8
 Սօսիէթէ Օթօման . . . 6. 07
 Գանք աք Գօնաթ . . . 7. 36
 Գրէտի Օսթ-Թիւրք . . . 4. 40
 Գրէտի Ժէնէրալ Լ. Օ. 15. 28
 Պանք վէրիսի
 Թրամվէյ 15. 15
 Բուժէլի Արժ. 152
 . . . Նոր . . . 65
 Փոխառ. 69ի . . . 323
 . . . 65ի . . . 359
 . . . 63 . . . 349
 Բըբօր 8 բարա
 Դրամագեղչ 0/0 11 1/2-12
 Փոխակցութիւնն եռմս 110
 . . . Բարիզ . . . 23 25

ԸՆԹԱՑԻ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմ. ոսկի 100 ղրշ. Ի հաշուով
 ղրշ. ֆլյ
 Անգլ. ոսկի 109. 38
 Դաղչ. 87. 16
 Բօլ 89. 10
 Քրքմից 51. 20
 Ճէրմակ մէճիա տարբ. 101. 37
 Հինգչոնց 103. 30
 Մեթալիք 104.
 Պղինձ 121.

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Մաքսօնեանըն 84ինճի թէրթիպաթը-
 նըն պիլէթէրինտէն 34036 նուճըօլու

պիլէթ պու տէֆա իւչինճիւ գուրաար
 քէշիտէսինտէ պէօլիք իբրաժիտի . օ.
 Լան 15000 թալէր գաղանձըչ օլաղըն-
 տան վէ սէքիզ հիսսէյէ թագսիմ օ.
 Լունմուշ մէղքիւր նուճըօնըն պաղը
 Բարչալարը եէտիժիղտէ վէ տիկէրէրի
 թարաֆըրդտան սաթըլմըչ օլաուղըն.
 տան քիմլէրին եէտիժիտէ իսէ պէտէլինի
 ախլ իլլէմէք իչին մաղաղամըղա թէշ
 րիֆ էլլէմէլէրի .
 Դուկաս Երկանեան

Թաթաւլա իթիսալինտէ եանի
 Տօլապտէրէսի թէրէսինտէ կիւզէլ եէ-
 նի մահլէ օլմուշ օլան . Գաղաղ սօքա-
 ղընտա նօմէր օ. 28 պիր պապ արսա
 195 ղիրա . երգիւ սէքիղտէն իքի բար-
 մաք էքսիք . 25 արշըն տէրինլիք իլէ
 շար քէօլէ կիւզէլ պիր արսա օլուպ .
 վէ իքի եանը ինչա օլունմուշ խանէլէր
 օլմալըլա . պու կիւն քի բիաճա տէեէ-
 րինտէ աշաղը էհվէն ֆիլյաթ ի-
 լէ սաթըլաճագ օլաուղընտան . թա-
 լէպլիսի օլան զաթըն Պահճէ Գարու-
 սունտա Համիտիէ թիւրպէսի գարշու-
 սընտա Ֆէսսի Հարըն օղու Յակոբ ա-
 ղանըն տիւքեանընա թէշրիֆ պույուր
 մալէլի իլան օլունուր .

Մուսալա ճատտէսինտէ 70 սէնէ-
 տէն պէրու քէնտի իհտաղը օլաուղ
 Սըթմա իլլէթի իչին սաթմատա օլ-
 աուղու հապըն միւճիտի ամմէնին մա-
 լիւմի օլան թըրթըր Յուսէփ Նամ թա-
 պիպ կէշէն հաֆտա վէֆաթ իթմիշ
 օլուպ . այնը հապը քի քէնտի սաղըլ-
 ղընտա տախի քէնտի քըղգարընտաշի
 եարմաքտալըթը թէրթիպինի օնա
 թէքմիլ էօյրէթմիշ օլաուղ . պու տէ-
 ֆա մէղքիւր հապըն Նշնճը ճատտէ-
 սինտէ քէնտի քըղգարընտաշըն սա
 գին օլաղը նօմէր օ. 69 խանէսինտէ ֆի-
 լուլթ օլաուղու իլան օլընըր .

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Ի-Կ. Պօլիս Պահճէ-Գարու
 Մեծ Մաքսատան գէմը թիւ-15
 Պատիւ ունիմք արգոյ հասարակու-
 թեան ծանուցանելու որ գրտմական
 ամեն տեսակ առևտրոյ համար մեր բա-
 ցած Դրամատան մէջ խիստ շահաւոր
 պայմանօք և բուն Պօլսոյի գներով
 փոխանակութիւնք կըլլան թէ թուր
 քիոյ և թէ օտար տէրութեանց այլևայլ
 արժէթղթոց և իրենց կտրոններուն .
 նոյնպէս նաև մետաղեայ դրամաց վը-
 րայ .
 Կը ծանուցանեմք նաև թէ մեր
 յայտարարութեանց համեմատ արտա
 դրած 100ական բաժնի է բաղկացեալ
 Առաջին Երկրորդ Երրորդ և Չորրորդ
 Շրջաբերութեանց Բաժնեթղթերն ամ-
 բողջապէս վաճառուած ըլլալով . այս
 անգամ Հինգերորդ Շրջաբերութիւն
 անուամբ նոր Բաժնեթղթեր արտա-
 դրած եմք . որով ուղղը կրնայ ամա-
 կան մէկ ու կէս Ս. ծաթ Մէճիտիէ
 վճարքով երեք տարուան միջոցին տէր

բլլալ մէկ Բուճէլի երկաթուղւոյ և մէկ
 Պուրթէշի փոխառութեան բուն արժէ-
 թըլթոյն . և դարձեալ երեք տարի
 շարունակ մասնակցիլ մեծագումար
 պարգևներ շահող 200 հաա Արժէթըղ-
 թոց 33 անգամ քաշուելիք վիճակա-
 հանութեանց .

Մանրամասն տեղեկութիւն առ-
 ուլ ուղղը կրնան դիմել մեր Դրա-
 մատունը .
 Տէմիրգափուլեան և Զօպանեան Ընկ.

ԵՐԿԱՆԵԱՆ ՄԱՂԱՋԱՍԸ

ՍՏԱՄՊՈԼ ՔԵՕՔՐԻԻ ԴԱՐՇՈՒՍԸ

ԵՒՆԻ-ՃԱՄԻ ԴԱՐՇՈՒՍՈՒ ՆՕ՞ 75

Բուճէլի թիմուր եօլու վէ Պարի .
 վէ Պուքէշ վէ Միլանն հիսսէ սէնէ-
 տաթը իլէ սայիր սէիմէր հաֆթալըդ
 վէ այլըդ թագսիտէր իլէ հէր նէ վա-
 տէ իլէ մաթլուպ օլունըր իսէ ֆիլուլթ
 օլունուր .

Մէսէլա
 Բուճէլի թիմուր եօլու հիսսէսի տաթթ 1
 Պուքէշ շէրհի 1
 Միլանն 10 ֆրանքլըք 1

Ֆիյ լիւրայի Օսմանի տաթթ 10
 Մէղքիւր սէնէտաթթ թալէպ օլան
 գէվաթ մահլէ եարմաշար լիւրա վէրէ-
 րէք իկիրմի այ խիթմալընտա սէնէտա-
 թը մէղքիւրէի միւպայա իտէճէք տիր .

Զիքր օլունան սէնէտաթթ թալիլի
 իլանըմըղտան իկիրմի մահ զարֆընտա
 վուքու պուլաճագ իկիրմի պէշ գու-
 րատա հէր նէ մրգտար մէպլաղ դա-
 զանաճագ օլուր իսէ համիլի սէնէտին
 հաքիլը օլաճագ տիր .

Մահ շալէ Էօտէնէճէք օլան եա-
 րմաշար լիւրա նիհայէթ այըն պէշինէ գա-
 տար վէրիլէճէք տիր . շայէա պէշ կիւ-
 նիւ մուրուր իտէր իսէ պէհէր թագսիթ
 իչին եէվմիէ օնար փարայ Էօտէնէճէք
 տիր .

Ըկէրչի գուրալարը կիւնիւնէ գա-
 տար Էօտէնէճէմիշ թաքսիթ պուլունուր
 իսէ միւպայա էթտիլի սէհիմին հիւք-
 միւ գալմայաճաղընտան եալընըլ թէս-
 լիմ էթտիի մէպլիղտէն իւզտէ իկիրմի
 վէ իշէնմիշ օլան ֆայիլ թէնզիլ ԲԷԼԷ-
 նարագ պաքըսը կէլիէ իտտէ օլնաճագ
 տիր .

Միւպայա էտէնէթտէն պաղըլարը շայէա
 պիր մքտար թաքսիթ թէսլիմ էթտիք-
 տէն սօնկրա հիսսէլէրինի սաթմաք միւ-
 րատընտա պուլունըլըր իսէ քէղալիք
 իւզտէ իկիրմիի պիթ թէնզիլ պաքըսըն
 էսհապը թարաֆընէ ըհտա վէ իյֆա
 դըլընաճագ տիր .

Պունտան զիյատէ թաֆիլի մալիւ-
 մաթ ալմադ իսթէյէն զաթլար մաղա-
 զայի մէղքիւրէ թէշրիֆ պույուրմալէրի
 1289 Հաղիւրան 19

ՏԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ
 ՕԳՍԷՆ ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ
 ԵՌԻՍՈՒՓԵԱՆ ԽԱՆ
 ՎԵՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻԻ 7